

FIȘA DISCIPLINEI

Aristotelism și neoplatonism

Anul universitar 2026-2027

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Filosofie
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie/Filosofie
1.7. Forma de învățământ	Învățământ la zi

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Aristotelism și neoplatonism			Codul disciplinei	HLR2310
2.2. Titularul activităților de curs	prof. univ. dr. Alexander Baumgarten				
2.3. Titularul activităților de seminar	prof. univ. dr. Alexander Baumgarten				
2.4. Anul de studiu	2	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	Colocviu
2.7. Regimul disciplinei	Opțional		2.8. Tipul disciplinei	Disciplină de specializare (DS)	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					15
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat (consiliere profesională)					
Examinări					8
Alte activități					5
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				58	
3.8. Total ore pe semestru				100	
3.9. Numărul de credite				4	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	-
4.2. de competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	-
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	-

6.1. Competențele dobândite în urma absolvirii programului de studii (se preiau din planul de învățământ)¹

¹ Se vor prelua din Planul de învățământ al programului de studii acele competențe profesionale și/sau transversale la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa disciplinei. Pentru fiecare

CP1	- Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupuziții, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici.
CP2	- Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură.
CP3	- Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme.
CP4	- Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane.
CP5	- Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice.
CP6	- Medierea interumană și interculturală prin identificarea, analiza și soluționarea unor probleme interumane și interculturale.
Competențe transversale	
Codul competenței	Competență
CT1	- Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente
CT2	- Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice.
CT3	- Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, al inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

6.2. Rezultatele învățării specifice programului de studii (se preiau din planul de învățământ)²

Rezultatele învățării vizate prin disciplină		
Codul competenței	Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)	Abilități academice specifice (Specific academic skills)
CP1	1. CP1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între teorii și perspective filosofice formulate în diverse epoci, curente și tradiții de gândire și compară argumente filosofice complexe.	1.
CP4	2. CP2. Studentul/absolventul descrie răspunsurile oferite de diferite școli, curente și tradiții la întrebările filosofice fundamentale: natura realității, identitatea persoanei, natura timpului și spațiului, natura conștiinței, relația dintre minte și corp, liberul arbitru.	2.
CP3	CP3. Studentul/absolventul descrie principiile logice care stau la baza raționamentului, identifică erorile de argumentare și raționamentele nevalide.	

competență se va prelua întregul enunț, inclusiv codul competenței, cu formularea care apare în planul de învățământ, fără modificări. Dacă nu se preia nici o competență din oricare din cele două categorii, se șterge linia din tabel aferentă acelei categorii.

² Se menționează rezultatele învățării specifice programului de studiu la dezvoltarea cărora contribuie disciplina pentru care se elaborează fișa. Enunțurile, preluate fără modificări din Planul de învățământ în funcție de tipul disciplinei (DF/DS/DC) se trec în dreptul competenței asociate.

CP4	CP4. Studentul/absolventul distinge principalele teorii filosofice cu privire la cunoaștere și adevăr și descrie într-o manieră coerentă principalele teorii filosofice cu privire la natura, sursele și limitele cunoașterii, precum și criteriile folosite pentru validarea cunoașterii și întemeierea adevărului.	
CP5	CP5. Studentul/absolventul descrie principalele teorii etice și perspective filosofice asupra moralității și comportamentului moral și explică într-o manieră coerentă și clară concepte precum „dreptate“, „drepturi“, „datorie morală“, „deontologie profesională“.	

7. Rezultatele învățării specifice disciplinei

Cunoștințe și înțelegere (Knowledge and understanding)
1. Studentul identifica corect elementele corpusului și circulația lui în cazul aristotelismului și al neoplatonismului
2. Studentul operează corect cu sursele grecești și, respectiv, romane, în cazul aristotelismului și al neoplatonismului
3. Studentul cunoaște conceptele fundamentale ale filosofiei teoretice, practice și poetice aristotelice și teoria ierarhiei neoplatoniciană
4. Studentul înțelege principalele etape de transmisie a ideilor aristotelismului și neoplatonismului în bazinul mediteranean medieval și în modernitatea timpurie
Abilități academice specifice (Specific academic skills)
1. Studentul operează cu surse moderne ale informării în cazul tradițiilor studiate
2. Studentul este capabil să identifice locurile clasice ale citării principalelor idei ale corpusurilor menționate
3. Studentul înțelege să folosească exegeza aristotelismului și a neoplatonismului în conexiune cu alte momente cheie ale istoriei filosofiei

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare - învățare	Observații³
1. Prezentarea corpus-ului aristotelic, istoria manuscrisă și etapele traducerilor în siriaca, araba și latina	prelegere, dialog	
2. Sistemul științelor aristotelice și locul tratatelor pseudo-aristotelice în corpus	prelegere, dialog	
3. Filosofia teoretică. Noua știință a filosofiei prime și doctrina categoriilor	prelegere, dialog	
4. Invenția naturii și problema subiectului. Determinațiile infinitului, locului și timpului	prelegere, dialog	
5. Teoria sufletului și dilema absenței organului corporal al intelectului	prelegere, dialog	
6. Micile tratate despre natură și problema raportului dintre	prelegere, dialog	

³De exemplu aspecte organizatorice, recomandări pentru studenți, aspecte specifice legate de curs/seminar cum ar fi invitarea unor practicieni în domeniu etc.

mișcare și senzație		
7. Filosofia poietică a lui Aristotel: cazul retoricii și posteritatea latina la Cicero	prelegere, dialog	
8. Filosofia practică: etica lui Aristotel, problema binelui, a prieteniei și a căii de mijloc	prelegere, dialog	
9. Gândirea politică a lui Aristotel și critica platonismului	prelegere, dialog	
10. Teoria fericirii politice: doctrina acțiunii și caracterul practic al răgazului	prelegere, dialog	
11. Prolegomene la traducerea romana a corpus-ului aristotelic: cazul <i>Despre interpretare</i>	prelegere, dialog	
12. Recapitulare	prelegere, dialog	

Bibliografie

Aristotel, *Metafizica*, traducere de Andrei Cornea, ed. Humanitas, București
Aristotel, *Despre suflet*, traducere de Alexander Baumgarten, ed. Univers Enciclopedic, București, 2012
Aristotel, *Fizica*, traducere de Alexander Baumgarten, ed. univers Enciclopedic, București, 2016
Aristotel, *Politica*, traducere de Alexander Baumgarten, ed. Univers Enciclopedic, București, 2001

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare - învățare	Observații
Introducere în corpusul plotinian	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada I, cu accent pe tratatul <i>Despre frumos</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada II, cu accent pe tratatul <i>Despre mișcarea circulară</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada III, cu accent pe tratatul <i>Despre destin</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada IV, cu accent pe tratatul <i>Despre vedere</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada V, cu accent pe tratatul <i>Despre cele trei realități primordiale</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Enneada VI, cu accent pe tratatul <i>Despre natura unului</i>	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Studiul tradiției neoplatoniciene de după Plotin, școala greacă	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Studiul tradiției neoplatoniciene de după Plotin, școala arabă	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Studiul tradiției neoplatoniciene de după Plotin, școala latină	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Recapitulare	dialog, caiet de seminar, analiza de text	
Bibliografie Plotin, <i>Enneade</i> , traducere coordonată de Alexander Baumgarten, vol. I-III, ed. univers Enciclopedic, București, 2003-2007.		

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare ⁴	9.2 Metode de evaluare ⁵	9.3 Pondere din nota finală
----------------	---------------------------------------	-------------------------------------	-----------------------------

⁴ Criteriile de evaluare trebuie să reflecte direct rezultatele învățării vizate la nivel de program de studii, respectiv la nivel de disciplină. Mai concret, se evaluează achizițiile de învățare menționate în rezultatele anticipate ale învățării.

⁵ Se recomandă stabilirea atât a metodelor de evaluare finală, cât și a strategiei de evaluare pe parcurs.

9.4 Curs	- cunoașterea metodei, a conceptelor și teoriilor; - capacitatea de a dezvolta o argumentație proprie (opinii și convingeri personale) în raport cu temele studiate.	Examen	66%
9.5 Seminar/laborator	- participare activă - proiecte de cercetare, traduceri, eseuri.	Evaluare continuă	34%
9.6 Standard minim de promovare			
participarea la minim 50% din seminarii, îndeplinirea cerințelor minime obligatorii – prezentare de text, intervenții, parcurgerea bibliografiei minime obligatorii			

10. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)⁶

	☐	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă						
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
								Nu se aplică nicio etichetă
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒

Data completării:

21 martie 2026

Semnătura titularului de curs

Alexander Baumgarten

Semnătura titularului de seminar

Alexander Baumgarten

⁶Selecțai o singură etichetă, cea care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivește cel mai bine disciplinei. Dacă disciplina tratează tema dezvoltării durabile la modul general (de ex. prin prezentarea/introducerea cadrului general al dezvoltării durabile etc.) atunci se poate alocă eticheta generală de Dezvoltare Durabilă. Dacă niciuna dintre etichete nu descrie disciplina, selecțai ultima opțiune: „Nu se aplică nicio etichetă”.

Data avizării în departament:

...

Semnătura directorului de departament

.....